BUREAUONDERZOEK

NAAR DE ARCHEOLOGISCHE WAARDE VAN HET PLANGEBIED

SCHOUTENWERF

GEMEENTE MUIDEN

cultuurhistorie noord-holland 88

BUREAUONDERZOEK

NAAR DE ARCHEOLOGISCHE WAARDE VAN HET PLANGEBIED

SCHOUTENWERF

GEMEENTE MUIDEN

Colofon

SCENH-rapport cultuurhistorie 88

Opdrachtgever:	BV Scheepswerf Schouten
Titel:	Bureauonderzoek naar de archeologische waarde van het plangebied Schoutenwerf, gemeente Muiden
Status:	Definitief, herzien
Datum:	18 oktober 2007
Projectnummer:	07P006
Seniorarcheoloog:	drs. G.P. Alders
Auteurs:	drs. S. Husken
Illustraties:	Stichting Cultureel Erfgoed Noord-Holland, tenzij anders vermeld

Autorisatie: drs. G.P. Alders

Datum: 7 febs. 2008

ISSN: 1871-398X

© Stichting Cultureel Erfgoed Noord-Holland, Wormer, 2007

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Cultureel Erfgoed Noord-Holland aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Stichting Cultureel Erfgoed Noord-Holland
Veerdijk 32
1531 MS Wormer

Telefoon 075-647 45 13
Fax 075-640 04 84
Email info@cultureelerfgoednh.nl
Internet www.cultureelerfgoednh.nl

SAMENVATTING

Het doel van dit bureauonderzoek is om in het kader van de geplande bouwwerkzaamheden op het Schoutenterrein te Muiden in voldoende mate rekening te kunnen houden met mogelijke archeologische aspecten binnen het plangebied. De bouwplannen hebben betrekking op de aanleg van woningen en twee parkeergarages waarvan er in elk geval één en mogelijk beiden ondergronds worden aangelegd.
Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van BV Scheepswerk Schouten.

Ten behoeve van het uitbrengen van een archeologisch advies zijn diverse gegevens geïnventariseerd. Allereerst wordt de huidige situatie waarin het terrein verkeert beschreven en wordt een beeld gegeven van de verstoringen van de bodem die in het recente verleden hebben plaatsgevonden. Vervolgens wordt een beeld geschetst van de bodemopbouw in de wijdere omgeving van het plangebied. Tevens is in vogelvlucht de historische ontwikkeling van de stad Muiden in kaart gebracht.
Met behulp van het Archeologisch Informatiesysteem ARCHIS zijn de reeds bekende archeologische waarden in en om het plangebied geïnventariseerd. Daaruit blijkt dat het plangebied deel uitmaakt van de historische kern van Muiden, die een hoge archeologische waarde heeft. In het plangebied zelf zijn tot nog toe geen archeologische vondsten bekend. Wel bestaat er de kans dat binnen het plangebied sporen aanwezig zijn uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd, met name van de scheepswerven die hier sinds de 17^{e} eeuw hebben gelegen.

Op basis van het onderzoek wordt geconcludeerd dat vanuit een zorgvuldige omgang met de mogelijk aanwezig archeologische waarden een opgravend onderzoek dient plaats te vinden. Het uitgraven van de grond ten behoeve van de parkeergarages zal plaatsvinden in combinatie met archeologisch onderzoek. Beneden het niveau van de recente verstoringen worden de graafwerkzaamheden uitgevoerd op aanwijzing van een archeoloog.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING 3

INHOUDSOPGAVE 5

1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS 7

2. INLEIDING 9

3. DE HUIDIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN IN HET PLANGEBIED 11

4. HISTORISCHE EN AARDWETENSCHAPPELIJKE SITATIE IN HET ONDERZOEKSGEBIED 13
   Bodemkunde 13
   Historische ontwikkeling 13

5. DE BEKENDE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN HET ONDERZOEKSGEBIED 15

6. GESPECIFICEERDE ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING IN HET PLANGEBIED 17

7. ADVIES 19

LITERATUUR- EN DOCUMENTATIELIJST 21

AFBEELDINGEN 22
   Afbeelding 1 22
   Afbeelding 2 24
   Afbeelding 3 26
   Afbeelding 4 28

1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Datum afronding onderzoek:	26 februari 2007
Opdrachtgever:	BV Scheepswerf Schouten Hellingstraat 30 1398 AW Muiden 0294-261264
Contactpersoon:	dhr. A. van der Vliet
Adviseur opdrachtgever	dhr. J. Bovenlander Adviesburo Grid-Consult
Uitvoerder onderzoek:	Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland
Bevoegde overheid:	Gemeente Muiden Postbus 3 1398 ZG Muiden Tel. : (0294) 210 210 Fax: (0294) 26 13 86 info@muiden.nl
Landelijk registratienummer:	21130
Locatie gemeente:	Muiden
plaats:	Muiden
toponiem:	Schoutenwerf
coördinaten:	133.33 / 482.67

2. INLEIDING

Door BV Scheepswerf Schouten werd op 9 januari 2007 opdracht verleend aan de Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland tot het uitvoeren van een archeologisch bureauonderzoek ten behoeve van het plangebied Schoutenwerf in de gemeente Muiden. Het doel van dit onderzoek is om in het kader van de geplande sloop- en bouwwerkzaamheden in voldoende mate rekening te kunnen houden met mogelijk archeologische aspecten binnen het plangebied.

Als onderzoeksgebied is gekozen voor de wijdere omgeving van het plangebied (zie afbeelding 2). Het onderzoek richt zich vooral op de reconstructie en ontwikkeling van de planlocatie in de historische stadskern. Een beeld daarvan kunnen we onder meer verkrijgen door het inventariseren van archeologische vondsten maar vooral door het analyseren van historisch kaartmateriaal. Veelal kunnen ook historische bronnen een bijdrage leveren aan archeologisch bureauonderzoek ten behoeve van een planlocatie in een stadskern. Voor het plangebied Schoutenwerf is een rapport beschikbaar van ir. J. Bovenlander waarin de geschiedenis van de scheepsbouw in Muiden en de ontwikkeling van Schoutenterrein zijn weergegeven. Met behulp van de verkregen informatie kan dan ten aanzien van het plangebied een archeologische verwachting worden uitgesproken.

Voor een belangrijk deel zijn gegevens verzameld met behulp van het Archeologisch InformatieSysteem (ARCHIS). Dit is een digitaal archief waarin onder meer archeologische waarnemingen zijn opgenomen. De in ARCHIS te raadplegen Archeologische Monumentenkaart (AMK) bevat een overzicht van behoudenswaardige archeologische terreinen waarvan een deel van rijkswege beschermd is. De terreinen van de AMK zijn door de provincie overgenomen en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW-kaart) van Noord-Holland geplaatst. Verder wordt in ARCHIS een overzicht geboden van terreinen waarop archeologisch onderzoek heeft plaats gevonden. Resultaten van dit onderzoek bieden vaak belangrijke aanknopingspunten voor een archeologische verwachting binnen het plangebied. Indirecte informatie over mogelijk aanwezige archeologische waarden is verkregen met behulp van historische en geografische bronnen, met name kaartmateriaal. Dit materiaal is geraadpleegd om een beeld te verkrijgen van de ruimtelijke ontwikkeling in het verleden.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. S. Husken en G. Alders van de Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland.

3. DE HUIDIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN ONTWIKKELINGEN IN HET PLANGEBIED

De aanleiding voor het onderzoek is de herinrichting van het terrein Schoutenwerf. Het terrein is lange tijd in gebruik geweest als scheepswerf, maar al sinds de jaren tachtig van de 20e eeuw bestaan er plannen om het gebied te bestemmen voor woningbouw. De plannen die nu gerealiseerd gaan worden hebben betrekking op de bouw van woningen (deels met tuin), een ondergrondse parkeergarage en de verharding van het resterende terrein.

De oppervlakte van het plangebied bedraagt ca 9000 m^2. De huidige hoogte van het terrein varieert gemiddeld tussen 1,3 m+NAP en 2,1 m +NAP, het terrein loopt wat af in de richting van de Vecht. De huidige grondwaterstand is circa 0,5 m +NAP.
De huidige situatie is ontstaan in 1980 bij de renovatie van het gehele werfterrein. Het toen bestaande maaiveld is 0,5 – 1m diep uitgegraven waarna het terrein is aangevuld en verder opgehoogd met aangevoerd zand. Op het terrein is toen tevens een kuip voor de botenlift uitgegraven, een damwand geslagen en is er ten behoeve van deze werkzaamheden een aantal diepe sleuven gegraven. Deze laatstgenoemde werkzaamheden reikten tot een diepte van minimaal 2,5 m –NAP. Ook de Vecht aangrenzend aan de kade is uitgebaggerd waarbij een pakket grond tot 1,5 m dikte is verwijderd (zie afbeelding 3).
Het terrein zal in verband met de bouwplannen voor een groot deel worden opgehoogd naar 2,5 m +NAP. Milieukundig booronderzoek heeft uitgewezen dat de bovenste 1,2 m onder het maaiveld verontreinigd is, maar dat maar beperkt sanering van de grond noodzakelijk is.

Tot voor kort was bebouwing op het terrein aanwezig in de vorm van oude arbeiderswoningen, loodsen en de oude helling van de scheepswerf. Deze gebouwen en constructies zijn gesloopt en de funderingen zijn verwijderd.

De nieuw te bouwen woningen zullen zonder kruipruimte worden aangelegd op het opgehoogde terrein. De woningen zullen gefundeerd worden op heipalen; de dragende zandlaag ligt op een diepte van 13-14 m –NAP.
De enige grote ondergrondse ruimten die worden aangelegd zijn twee parkeergarages, waarvan de bodem zich ongeveer op NAP hoogte zal bevinden. Eén parkeergarage wordt parallel aan de Hellingstraat aangelegd, ca. 7 m uit de rooilijn. De tweede wordt haaks daarop aan het einde van de Hellingstraat aangelegd. Met het uitgraven van de parkeergarages zal waarschijnlijk de diepte van de in 1980 uitgevoerde afgraving van het terrein worden overschreden. Plaatselijk wordt tot mogelijk meer dan 1, 5 meter van de onverstoorde grond verwijderd bij de aanleg van de parkeergarages.

4. HISTORISCHE EN AARDWETENSCHAPPELIJKE SITATIE IN HET ONDERZOEKSGEBIED

Als onderzoeksgebied is gekozen voor de historische kern van Muiden en een zone daar omheen (zie afbeelding 2). Het historisch uiterlijk van Muiden wordt vooral gekenmerkt door de aanwezigheid van het Muiderslot en de vestingwerken.

Bodemkunde

Het landschap waarin Muiden is gelegen, de Vechtstreek, is grotendeels ontstaan na de laatste IJstijd. Gedurende de voorlaatste IJstijd lag het landijs tot halverwege Nederland en drukte het de plaatselijke rivierafzettingen omhoog tot stuwwallen. 't Gooi is op deze manier ontstaan. In de Vechtstreek, onder andere ten zuidoosten van Muiden in de Nieuwe Keverdijkse Polder, komen zandkoppen uit de IJstijd in het huidige landschap aan de oppervlakte, het betreft zowel opgestuwd zand uit de voorlaatste ijstijd als dekzandruggen uit de laatste IJstijd die door zandverstuivingen zijn ontstaan.
In de warme periode van het Holoceen (vanaf 10.000 jaar geleden tot heden) smolt het ijs van de grote ijskappen en steeg de zeewaterspiegel. In de Vechtstreek ontstonden moerassen en zoetwatermeren waarin veen tot ontwikkeling kwam. Dit veen kende een langdurige ononderbroken groei. Omstreeks 4200 jaar geleden is de oer-Vecht als zijtak van een voormalige Rijnarm ontstaan. De Vecht ging met de reeds bestaande meren en veenstroompjes één afwateringssysteem vormen. Door de afzetting van zand en klei door de rivier ontstond een iets verhoogde stroomrug in het landschap. De Vecht liep oorspronkelijk veel verder naar het noorden door, rond 900 kwam de monding van de Vecht in het Almere (een binnenmeer dat later de Zuiderzee werd) bij Muiden te liggen.
Vanaf de Middeleeuwen werd het veen rondom de huidige stad ontgonnen. Geomorfologisch kan het gebied rondom Muiden gekarakteriseerd worden als een ontgonnen veenvlakte. De bodem bestaat uit klei en veenafzettingen.

Uit het milieukundig booronderzoek dat in 2003 op het Schoutenterrein is uitgevoerd, blijkt dat de verstoring van de bodem door de renovatie van het terrein in 1980 zeer gevarieerd is. De diepte van de verstoring door de aanleg van de ophogingslagen van het terrein varieert tussen de 50 cm en 2 m (of meer) onder maaiveld. In de richting van de Vecht is de verstoring van de bodem dieper. De kleilagen onder de ophogingslagen zijn veelal zwak tot matig puinhoudend. Tevens zijn deze lagen zwak tot matig humeus, in een enkel geval is sprake van een sterk humeuze klei.

Historische ontwikkeling

Vroege ontwikkeling

Waarschijnlijk is Muiden in de Vroege Middeleeuwen als kleine nederzetting aan de Vecht ontstaan op de stroomrug. De naam Muiden is afkomstige van *Amuthon* of *Amuda*, een toponiem dat herleidt kan worden tot de monding van een waterloop.
De eerste schriftelijke bron waarin Muiden wordt genoemd is het 10e eeuwse goederenregister van de St. Maartenkerk uit Utrecht. Daarin wordt op basis van gegevens uit de 9e eeuw, melding gemaakt van het bezit van een aantal visweren in Amuthon. Tevens wordt melding

gemaakt van de koningstiend, een soort belasting op handel, waarmee wordt aangetoond dat Muiden in die tijd als een Utrechtse voorhaven een niet onbelangrijke handelsstad was. In 1122 krijgt Muiden stadsrechten.

Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd

In de 13e eeuw is Muiden de inzet van de strijd tussen de bisschop van Utrecht en de graven van Holland. De gevangenneming en moord op Floris V vormen hiervan de bekendste episode. Floris V was ook de bouwer van het eerste Muiderslot, dat omstreeks 1285 werd gebouwd. Na de dood van Floris V werd het slot verwoest.
Vanaf 1320 maakt Muiden definitief deel uit van het Graafschap Holland, wanneer Muiden van graaf Willem III een tolprivilege krijgt. Op de fundamenten van het verwoeste slot werd rond 1370 begonnen met de bouw van het huidige slot. In de 16e eeuw word begonnen met de aanleg van de vestingwerken rond stad en kasteel, deze zijn nooit in steen uitgevoerd: de vesting werd omringd door een aarden wal.

De 17e eeuw was een periode van economische bloei door de handel met verre werelddelen Hoewel Muiden niet op grote schaal direct betrokken was bij de overzeese handel, profiteerde de stad wel van de hoogconjunctuur. Nieuwe bedrijven vestigden zich in de stad: zoutziederijen, brouwerijen en scheepswerven.

Met behulp van historische kaarten vanaf de 16e eeuw is de ontwikkeling van Muiden, en het in de historische kern gelegen Schoutenterrein, goed te volgen. Op de kaart van Jacob van Deventer (ca. 1560) is het huidige plangebied nog vrijwel onbebouwd. De gedetailleerde kaart van Jacob Blaeu (1649) toont, op de locatie van het huidige plangebied, de eerste scheepswerven.
Uit archiefgegevens van de 18e en 19e eeuw zijn de namen van een aantal van de scheepswerven in die tijd bekend: 't Hert, De Hoop en Nooit Gedacht. Ook de namen van de eigenaren en hun familiegeschiedenis is door historisch onderzoek voor een groot deel bekend.[1] In 1844 kocht Jacob Schouten de werf De Hoop en in de jaren daarna verwierf hij ook de andere kleine werven. Op de werven stonden kleine huisjes waarin de arbeiders woonden.
Gedurende de twintigste eeuw is de werf meerdere keren verbouwd en uitgebreid waarbij de oorspronkelijke bebouwing vrijwel geheel verdween. In 1980 werd het werfterrein voor het laatst volledig gerenoveerd, maar al aan het einde van de jaren tachtig werd begonnen aan het plannen van woningbouw.

[1] J. Bovenlander (2007), De geschiedenis van het Schoutenterrein.

5. DE BEKENDE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN HET ONDERZOEKSGEBIED

Voor het verzamelen van reeds bekende archeologische waarden in het onderzoeksgebied is het Archeologisch Informatiesysteem ARCHIS II van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek geraadpleegd.

De verhoogde stroomrug van de Vecht was reeds in de prehistorie geschikt voor bewoning. De bewoning was echter spaarzaam. In de Romeinse Tijd en de Vroege Middeleeuwen was de Vecht een belangrijke verkeersader en waarschijnlijk lag er toen een aantal nederzettingen langs de rivier. In en rond Muiden zijn tot nu toe in ARCHIS geen vondsten geregistreerd die dateren uit de perioden van vóór de Vroege Middeleeuwen.

De historische kern van Muiden, begrensd door de uitleg van de vestingwerken, is een terrein van hoge archeologische waarde (AMK monumentnr.13740). Binnen de historische kern is de kerk apart geregistreerd als terrein van hoge archeologische waarde (AMK monumentnr. 1904). Op dit terrein kunnen nog resten van begravingen aanwezig zijn. Resten van een voorganger van de 12e eeuwse kerk zijn niet aangetroffen. Op grond van informatie uit opgravingen wordt vermoed dat de vroegste kerk uit het gebied (daterend van eind 8e eeuw) meer noordelijk heeft gelegen en door de uitbreiding van het Almere verloren is gegaan.
Het Muiderslot is een terrein van zeer hoge archeologische waarde (AMK monumentnr 10890).

De archeologische waarnemingen die in het onderzoeksgebied bekend zijn, hebben betrekking op het Muiderslot en de 12e eeuwse kerk. De vondsten bestaan onder andere uit muurresten en aardewerkscherven.
Verder zijn er in de binnenstad nog geen archeologische waarnemingen in ARCHIS opgenomen.

Er zijn dus ook geen waarnemingen bekend binnen de grenzen van het huidige plangebied. Bij de grondwerkzaamheden die in (en vóór) 1980 zijn uitgevoerd bij de renovatie van de werf zijn geen archeologische sporen aangetroffen of herkend.

6. GESPECIFICEERDE ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING IN HET PLANGEBIED

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen de volgende verwachtingen ten aanzien van de archeologie in het plangebied worden uitgesproken.

In principe kunnen in het plangebied sporen van scheepsbouwactiviteiten en bewoningsporen uit de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd verwacht worden.

Kort samengevat bestaat er een kans op het aantreffen van de volgende waarden binnen het plangebied:

- vondsten en sporen van het dagelijks leven van de bevolking en bewoningsresten mogelijk vanaf de 12e eeuw, zoals houten en metalen voorwerpen, leer en keramiek,
- organische vondsten, zoals bot, visresten, zaden etc.
- vondsten en sporen van scheepsbouw en handelsactiviteiten vanaf de 16e eeuw,
- vondsten en sporen van huizen, houtbouw en bakstenen funderingen,
- scheepshellingen, bestaande uit ophogingen en balken/planken.

Specifiek langs de Hellingstraat en de Zeestraat kunnen sporen van bewoning of bedrijfsgebouwen vanaf in elk geval de 17e eeuw worden verwacht. Het is onbekend hoeveel schade de sloop van de bebouwing en het verwijderen van de funderingen heeft veroorzaakt aan de diepere lagen van het bodemarchief.

Door de verstoring van de bodem door de grootschalige renovatie van het overige deel van het terrein zullen archeologische sporen alleen voorkomen onder de ophogingslagen en werksleuven die in 1980 zijn aangebracht. De dikte van deze laag is variabel en ligt tussen 0,5 – 2,0 m.

7. ADVIES

Duidelijk is dat de te verrichten werkzaamheden binnen het plangebied zullen leiden tot verstoring van de bodem. Het is onduidelijk in hoeverre nog archeologische waarden aanwezig zijn in de ondergrond van het plangebied en in welke mate deze door de werkzaamheden verstoord zullen worden.

Vanuit een oogpunt van een zorgvuldige omgang met de mogelijk aanwezige waarden is het noodzakelijk dat er een veldonderzoek plaats vindt, waarbij de mogelijk aanwezige archeologische waarden ter plaatse van de geplande werkzaamheden worden gedocumenteerd. Dit zal plaatsvinden in de zone voor de graafwerkzaamheden ten behoeve van de parkeergarage, waar de mogelijk aanwezige archeologische waarden in de nog ongeroerde grond verstoord kunnen worden.[2]

Het veldonderzoek dient ter plaatse van de toekomstige ondergrondse parkeergelegenheid te bestaan uit het archeologisch opgravend onderzoek. De beoogde werkwijze voor het onderzoek is als volgt: Nadat damwanden zijn geslagen vindt het uitgraven van de grond plaats in aanwezigheid van de archeoloog. Zodra de lagen die de afgelopen decennia verstoord werden zijn verwijderd, wordt op aanwijzing van de archeoloog langzamer verder gewerkt. Hierbij worden sporen ingemeten en gefotografeerd, monsters genomen en vondsten verzameld. Delen die al verstoord blijken te zijn, kunnen sneller worden uitgegraven. Het archeologisch onderzoek reikt niet dieper dan dat feitelijk door de parkeergarages wordt verstoord, met slechts (indien mogelijk) een iets diepere aanleg. Het archeologisch onderzoek blijft beperkt tot de locatie van de aan te leggen ondergrondse parkeergarage.
Het onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, door een archeologisch bedrijf met opgravingsbevoegdheid. Vrijwilligers dienen in de gelegenheid te worden gesteld mee te werken aan het onderzoek (en indien mogelijk aan de conservering). De precieze werkwijze van het onderzoek en de uitwerking ervan dient te worden vastgelegd in een Programma van Eisen.

Het praktische plan van aanpak wordt ruim voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden gepland in overleg tussen de betrokken partijen. De extra benodigde tijd voor het uitvoeren van de archeologische werkzaamheden is niet exact te bepalen aangezien dit afhankelijk is van de aan te treffen archeologische verschijnselen en van de mate waarin de bodem reeds is verstoord.

Na voltooiing van de uitwerking worden de vondsten zoveel en voorzover als door realisatoren gewenst en mogelijk permanent in bruikleen gegeven zodat ze ter plaatse van de voormalige werf kunnen worden getoond Voorwaarde hiervoor is dat de vondsten inderdaad ter plekke tentoongesteld kunnen worden en dat dit op verantwoorde wijze plaatsvindt. Dit zal gebeuren in samenwerking met het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten.

[2] Recente ontwikkelingen (juli 2007): het voornemen bestaat om meerdere parkeerkelders aan te leggen. Hiervoor zal een zelfde handelwijze worden gehanteerd.

LITERATUUR- EN DOCUMENTATIELIJST

Digitale bronnen

- Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS)
- Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Holland: http://chw.noord-holland.nl

Atlassen

- Atlas van Historische Topografische Kaarten Noord-Holland. Bladen van de Chromo-topografische Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden schaal 1:25.000, 1894 - 1923, Landsmeer, 2003.
- Geomorfologische kaart van Nederland 1: 50.000, Zandvoort -Amsterdam, 1993
- Grote Historische Provincie Atlas Noord-Holland 1849-1859 (Wolters-Noordhoff), Groningen, 1992.
- Topografische Atlas Noord-Holland 1:25.000 (Wolters-Noordhoff), Emmen, 2004.

Literatuur

- Bovenlander, J. , *De geschiedenis van het Schoutenterrein* (concept, vertrouwelijk rapport), 2007
- Cerutti, W.G.M., *Muiden en haar Middeleeuwse kerk*, 1975
- Donkersloot - De Vrij, M., *De Vechtstreek; Oude kaarten en geschiedenis van het landschap*, 1985
- Halbertsma, H., 'Muiden', *Bulletin KNOB*, jaargang 76, 1977, p. 181-186
- De Ruiter Boringen en Bemalingen bv, *Aanvullend bodemonderzoek Hellingstraat 30-50 te Muiden*, 2003

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1

De ligging van het plangebied in Noord-Holland

Afbeelding 2

Voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied

(bron: BV Scheepswerf Schouten)

PLANONTWIKKELING
WERF SCHOUTEN MUIDEN

STEDENBOUWKUNDIGE UITGANGSPUNTEN BEBOUWINGSSTUCTUUR
EN INRICHTING OPENBARE RUIMTE DD 28 SEPTEMBER 2004

- BESTAANDE BEBOUWING
- NIEUWE BEBOUWING HELLINGSTRAAT
- NIEUWE BEBOUWING WERFTERREIN
- OPENBAAR GEBIED
- SEMIE OPENBAAR GEBIED
- PRIVETERREIN
- DIJKLICHAAM
- VERKEERSAREAAL
- BOUWHOOGTES PER KAVEL

STEDENBOUWKUNDIG PLAN

In de verdere ontwikkeling van de unieke locatie is gezocht naar een kleinschalige maar karakteristieke toevoeging aan het rivierengebiet binnen de monumentale stedenbouwkundige rodelaies van vestingstad Muiden.

De basis van het ontwerp vormt een doorsnitting van de geveluwd aan de Hellingstraat, steeds onderbroken door doorzichtbindingen naar de rivieroever.

In de opzet van deze geveluwd is gestreefd naar afwisseling en variatie door toepassing van een aantal woontypologieen, die binnen een strikte regie door verschillende architecten ontworpen zouden kunnen worden.

Langs de Hellingstraat worden grondgebonden woningen van 2 lagen en een kapverdieping en twee appartementengebouwen van 3 lagen met een kapverdieping voorgesteld. De appartementengebouwen liggen duidelijk terug ten opzichte van de conlijn van aan de Hellingstraat en hebben voorzien van een voorgelete dat van de Hellingstraat wordt afgesloten door middel van een relaxe lange pergola.

De binnen het geldige stedenbouwkundig plan vereiste oplossing voor parkeren is ondergebracht in een parkeersouterrain, gedeeltelijk in gegraven in het hellinggedeel van de werf. Deze kavelgedeelten dit souterrain maakt aan gelijkvloerse overgang mogelijk naar de hoek en steigers aan de rivieroever. Voorgesteld wordt deze helling op twee verschillende wijzen uit te voeren: d.w.z. een fixer hellende bestrating eindigend op een stenen hoek muur en door brede gelijkvloerse dalen trappen naar de steigers.
DEZE STENEN MUUR MET STERKER VARIERENDE HOOGTES IS ZWEEST ALS EEN AFSLUITEND ELEMENT DAT DE AANWEZIGE AANLEGSWERF VAN HET RIVIERDUINEN VAN PRIVE TOEN ZET HAVEN VOOR KLEINE SCHEPEN SPRAKEND.

Met de plaatsing van twee aan de rivierzeeuw gelegen gebouwen worden de gedachten verwerkt in het thans vigerende stedenbouwkundige plan. Terwijl het begrenzen volume van deze gebouwen en de zorgvuldige plaatsing het contact van de de binnenzijde van de bebouwing aan de hellingstraat met de rivier wordt gecomponteerd.

Met plan wordt beëindigd met bebouwing aan de west van de dijk, die de overgang van de stedelijke kern naar de polder markeert en een tweede parkeerzen op de plaats van de reeteronde helling maakt een 1 lagen hoog appartementenbouw voor zien van een kap of een viertal woningen met een bouwhoogte zijn geplaatst.

Een alle openbare groenvoorziening gedachte plek verbindt de uitlopen van de Hellingstraat aan de west van de dijk met een het rivierfront aan de voet de nog reeteronde helling.

WOONTYPOLGIE EN VERKAVELI G

LEGENDA INRICHTING MAATVELD EN KADEN

1	PRIVE-TUINEN.
2	ERVEN BIJ WONINGEN GRENZEND AAN SEMI-OPENBARE KADEN
3	NATUURSTENEN KEIEN DEELS BESTAAND, DEELS AANGEVULD.
4	NATUURSTENEN KEIENBESTRATING.
5	NATUURSTENEN TRAPTREDEN.
6	HARDHOUTEN STEIGERS.
7	GEMETSELDE KADEMUREN.
8	NATUURSTENEN BESTRATING HELLINGBANEN INSTILLEN
9	BESTRATING HELLINGSTRAAT OVERGENKOMSTIG BESTAAND.
10	AAN AANGRENZENDE WONINGEN UITTE GEVEN BAKTUINEN.
11	VOORHOVEN APPARTEMENTEN GEBOUWEN, VOORZIEN VAN KLINKERBESTRATING EN TUININRICHTING.
12	RESERVERING SULPTUUR.
13	RESERVERING POORT.
14	GROENE DOORSTEEK NAAR RIVIER.
15	SMEEDIJZEREN HEKKEN .

WONINGTYPEN EN AANTALLEN

TYPE	OMSCHRIJVING	AANTAL
A	GRONDGEB 2L+K	3
B	APPARTEMENTEN, 3L+K	7
C	GRONDGEB, 2L+K	2
D	APPARTEMENTEN, 3L+K	7
E	GRONDGEB, 2L+K	1
F	APPARTEMTEN, 3L+K	7
G EN H	GRONDGEB 2L+K	2
I	GRONDGEB 2L+K	4
L	APPARTEMENTEN 3L+K	4
M	APPARTEMENTEN 3L	8
N	GRONDGEB 3L+K	2
O	GRONDGEB 3L+K	1
TOTAAL		52 WONINGEN

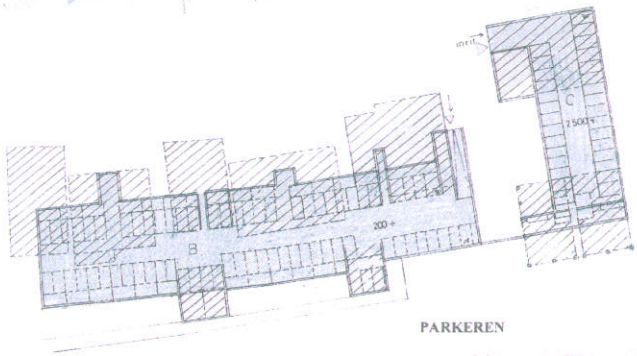

PARKEREN

B	PARKEREN IN SOUTERRAIN	69 AUTOS
C	BOVENGRONDSE GARAGE	32 AUTOS
TOTAAL		101 AUTOS

STEDENBOUWKUNDIG PLAN WERFTERREIN
SCHOUTEN TE MUIDEN
SCHAAL 1:500
DATUM 28 OKTOBER 2004-10-29

CEES NAGELKERKE ARCHITECT
ELANDSGRACHT 12, 1016 TV AMSTERDAM

Afbeelding 3

Grondwerkzaamheden bij renovatie van de werf in 1980

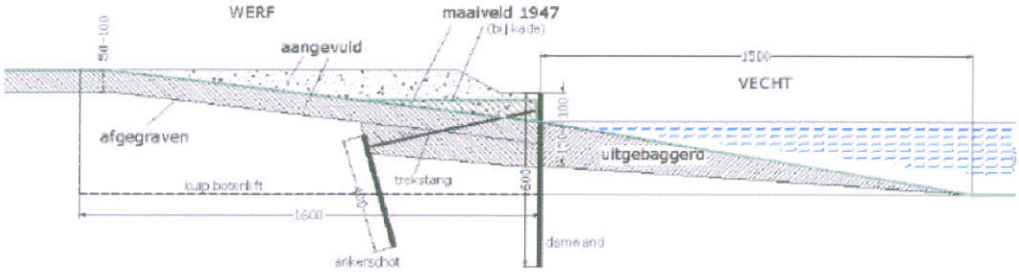
WERF
maaiveld 1947
(bij kade)
aangevuld
VECHT
afgegraven
uitgebaggerd
kuip boenlift
trekstang
1600
ankerschot
damwand

Afbeelding 4

Bekende archeologische waarden in de omgeving van het plangebied

(bron: Archis)

134531 / 483456

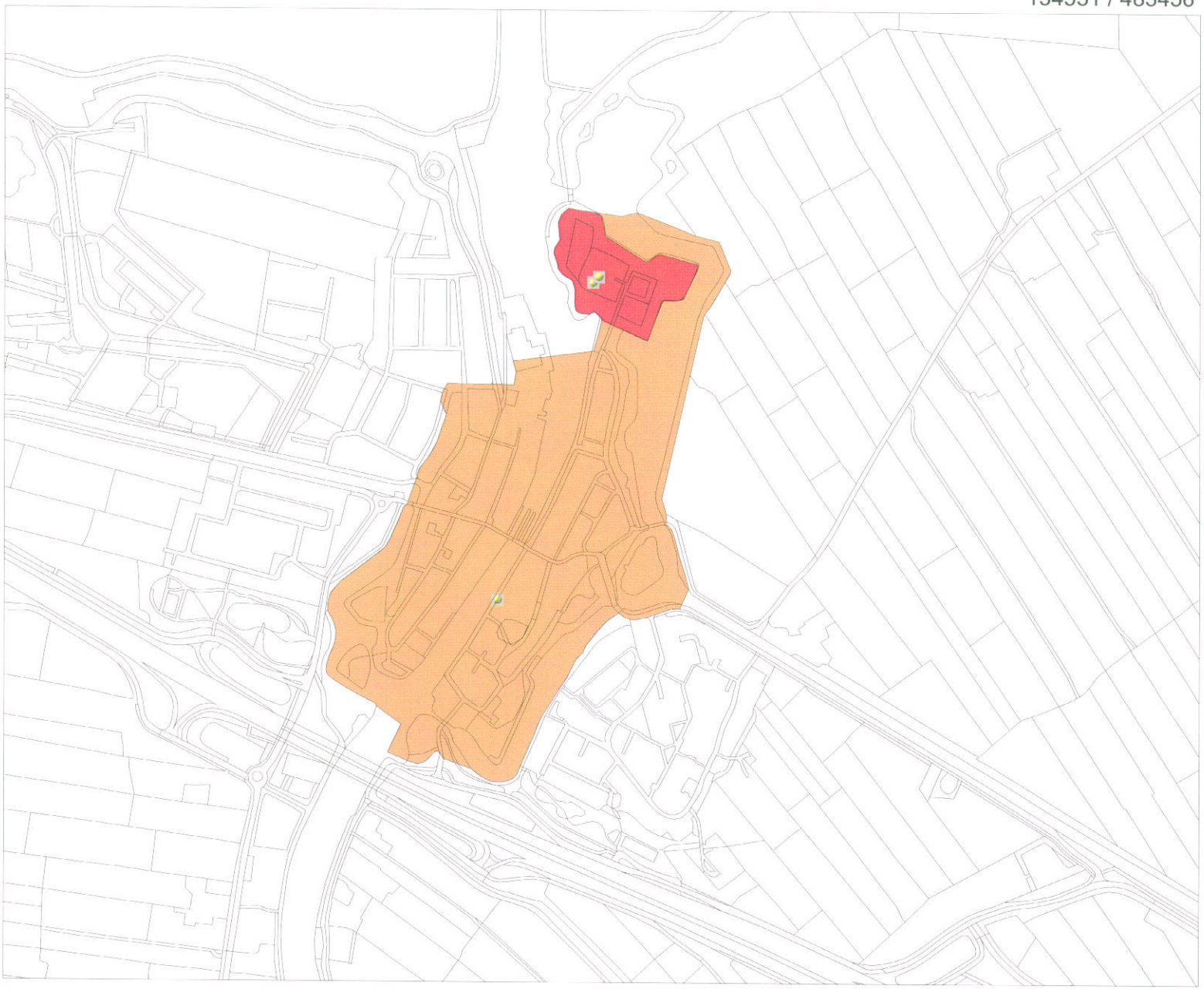

132401 / 481716

Legenda

TOP10 ((c)TDN)

WAARNEMINGEN

MONUMENTEN

- archeologische betekenis
- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd

Schaal 1:10000

0 500 m

N